

bert, som der i det Hele i alle de tekniske Skoler, der staae bagved saa mangfoldige Ting og faste visse matte Straaler, som skinnende igjennem Hullerne ind til os, for mig er dette noget Gaadefuldt, men dog meest i denne Retning. Det gjorde mig ondt, at det ærede Medlem dog ikke gik saa langt i sin Udvikling, at man forstod, hvorledes han meente, at disse Leerarbejder skulde komme. Træarbejderne til gode; jeg nægter paa ingen Maade, at alle Retninger, som udvikle Skønhedsfanden i Gjenstande, som bruges dagligt, gjensidig komme hverandre til gode; det er umuligt at sige, paa hvilken Vej den, som skal bruge sine Gaver i en vis Retning, skaffer sig Dannelsen, men man glemme ikke, at ogsaa det Porcellain, som bliver indforstrevet fra Udlandet, bringer os nye Former, og, om de end mange Gange ere mindre skønne, saa ere de meget varierede, og ogsaa deri er en Fortjeneste. Jeg troer altsaa, at det Hensyn at opbevare Endeel af Porcellainsfabrikken, for at det kunde blive en Skole for Træarbejdere, behøve vi ikke at tage nærmere i Betragtning. (Note: Maa jeg bede om Ordet!). Det ærede Medlem gav, synes mig, en ikke ringe Understøttelse til Udvalget, idet han, dersom jeg forstod ham ret, sagde: de simple Arbejder, de courante Arbejder ere vi rigtignok ikke skikkede til at beskæftige os med, og det er ikke for dem, han vilde holde paa Fabrikken; men, naar vi nu lægge Mærke til, at det nok nærmest er igjennem de courante Arbejder, at Fabrikken ventes at kunne finde sit Ophold, og at den ene tager de courante Arbejder bort; thi dem anseer han ikke for at være tjenlige for Fabrikken, og den anden neppe tør paatage sig at holde Fabrikken vedlige ved Hjælp af Kunstarbejder, saa forekommer det mig, at Fabrikken kommer til at savne Støtte og falder sammen af sig selv. Den falder sammen, naar den skal leve af det almindelige Arbejde og ikke maa udføre det, og den falder sammen, naar den skal leve af Kunstproductioner, og disse ikke kunne bære den. Jeg troer altsaa, at, naar vi see hen til, hvor Lidet Porcellainsfabrikken vil være istand til at hvide som virkelig virkende Fabrik, naar vi see hen til, hvor liden naturlig Grund den har i Landet, og vi ved Siden

af det komme tilbage til det, som ogsaa den ærede Taler her i Nærheden indrømmede, vigtige Standpunkt, den i samme nedlagte Capital, som kan frigjøres til langt bedre Brug, saasnuart Porcellainsfabrikken hører op, saa komme vi snart til med Udvalget at indsee, at det Rette er, at gaae den nærmeste Vej til at lade Fabrikken ophøre, naar dette kun ikke paatrænges Regjeringen i en kortere Tid end den, som er nødvendig, for at den dertil kan tage de fornødne Forholdsregler, netop ikke igjennem at skaffe Fabrikken et nyt Opsving, men i at hvide den ud til Salgs saa hurtigt og bestemt og sikkert som muligt og under saadanne Omstændigheder, at Ingen troer, at det kun er paa Strømt, man gjør det, imedens man helst vil blive ved at fortsætte Fabrikationen selv, saaledes, at det er klart for alle de Paagjældende, at Fabrikken virkelig skal, om der kan vindes en Fordeel derved, overlades til Brug for en Anden. Her paatrænger sig imidlertid et Spørgsmaal, som man ikke bør overse, om man nu bør for Fabrikens Skyld overlade den for saa lav Pris, at f. Ex. Renten af Værdien af den Grund, hvorpaa de egentlige Fabrikbygninger staae, vilde være større end Afgiften, man fik af Fabrikens Bygninger og Grund; der troer jeg er et Limitum, en Begrænsning. Dersom man ikke skulde kunne faae en højere Indtægt af Fabrikbygningerne end den, som den Capital, der udkom ved Grundens og disse Bygningers Salg, kunde give i Rente, saa er derved allerede leveret Beviis for, at Fabrikken, beliggende paa store Kjøbmagergade, hvor Grunden er saa dyr, under de forhåandenværende Omstændigheder ikke er naturlig, og at man ved at lade den fortsætte kun yderligere udover en Art af Forsøknings — det var det Ord, som det ærede Medlem brugte — der frister Folk ind paa en Livsbane, som kan blive dem fordærvelig inden de naae Enden. Altsaa ogsaa i denne Retning troer jeg, at vi i Tide bør være fattede paa, hellere at slutte op, end at gaae ind paa Forhold af en saadan Natur. Jeg troer vistnok, at Forsamlingen, naar den overveier alt dette, selv med al den Kjerlighed — thi der er her Spørgsmaal om Kjerlighed, selv med Bind for Die — man kan have til den gamle